

Årsmelding for kulturminneprosjektet

Tollerodden 2008, Kirkestredet 9, Larvik.

Kjære venner av Tollerodden

Barokk dekor i taket i midtstuen malt 1670. "Spleisefinansiering" forsøkes iherdig i hele 2008. Fylkeskommunen og "kaffepenger" ga rom for metodeundersøkelser for konservering. NIKU har jobben.

Colin Archer dagen i 2008 i fornyet drakt og med flere nye samarbeidspartnere bla. Svennerprosjektet. Flere av Colins originaler og skutekopier besøkte Skotta og huset. Larviks befolkning stilte trofast opp på Tolleroddens nye tun til dans og båtprat.

I 2008 i spleiselag med Larvik kommune har tunet fått tilbakeført et av Tolleroddens uthus fra 1794. Det er bygd på utgravde grunnmurene. Materialvalg er også hentet fra historisk dokumentasjon. Uthuset hovedrolle er å huse parkens offentlige toaletter. I tillegg er det uthus for Tolleroddens aktivitetensutstyr.

Prosjektet **"Nytt liv til vår egen kultur og historie"** skaper et kulturelt flerbrukshus og liv i Tolleroddenparken. Året 2008 viser en solid oppslutning om prosjektet.

Takk til dere som besøker oss, oppmuntrer, gir innspill, bruker fritid og kompetanse til å realisere restaureringen og skape nytt liv på Tollerodden. Ildsjelene står fremdeles med stø kurs mot ferdigstilling.

"Hvor godtfolk er, kommer godtfolk til"
Ludvig Holberg (1684-1754)

Takk til dere alle, både offentlige og private som tar vel imot og gir støtte til kulturminnet Tollerodden. 2008 viser at fortsatt innsats og smarte løsninger gir verdifulle synergier for prosjektets realisering!

Hilde L. Lindhjem Borgir
Styreleder

Meldingsperiode januar - desember 2008

Juridisk ansvarlig: Stiftelsen Tollerodden. Organisasjonsnummer: 980 287 173.

Bankgiro: 1594.17.21130. www.tollerodden.no

Meldingen har to vedlegg, regnskap med revisorerklæring, og gave - og dugnadsdokument.

1. Innledning

Stiftelsen Tollerodden har restaurering og drift av Kirkestredet 9 i Larvik som sin oppgave. Stiftelsen ble dannet i 1998 etter at Tolleroddens Venner hadde arbeidet fram en slik løsning sammen med Larvik kommune. Huset hadde over lengre tid stått tomt, og blitt et sted for husløse.

Tollerodden er en av de mest interessante kulturhistoriske bygninger i Larvik med historie helt tilbake til 1600-tallet. Huset regnes som unikt i norsk sammenheng. Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) gjennomførte grundige undersøkelser i huset som endte i en NIKU-rapport, samt en rapport fra bygningsantikvar David Brand i 1999. Fra 1999 til 2008 er det gjennomført en rekke delundersøkelser innen NIKUS arbeid med kunst og inventar som styrker antakelsene både om husets opprinnelse, men også dekorer og interiørens verdier.

Antagelser om at huset kan være et av Norges eldste gjenværende midtgangshus er styrket. NIKU mener å kunne dokumentere at husets tømmer er hogd vinteren 1667-68 og at husets første dekorerte barokkelementer, takedekoren i mellomstuen, er malt ca. 1670 (undersøkelser foretatt av NIKU 2007)

1.1. Bakgrunn for prosjektet

I premissene for kommunestyrets vedtak bemerkes det at huset og Tolleroddens park sammen skal utvikles til nytte og glede for allmennheten. Dette premiss gir, slik stiftelsen ser det, en gjensidig forpliktelse og ansvar for en best mulig utvikling av huset og miljøet omkring. Dette fordrer en løpende dialog og et konstruktivt samarbeid mellom kommunen og stiftelsen.

Stiftelsen er en alminnelig stiftelse med et allmennyttig formål, styret er valgt av Tolleroddens Venner og Larvik kommune. Ingen har personlig forretningsmessig utbytte av virksomheten. Alle bevilgninger, gaver, og eventuelle overskudd av aktiviteter føres tilbake til kulturminnet. Det er et mål for stiftelsen å være lojal mot kulturminnets uttrykk, slik at det på sikt kan få en sunn og vital tilværelse og oppleves med historisk integritet.

Prosjektet finansieres i hovedsak gjennom private og offentlige bevilgninger, donasjoner, gaver og frivillig innsats, under fanen **vern gjennom bruk** og mottoet **"nytt liv til vår egen kultur og historie"**.

1.2. Prosjektets status og hovedprioriteringer

Prosjektet omhandler to hovedfaser. Fase I, også kalt byggetrinn I, omhandler husets mellom- og sidebygg som er oppført i 1870. I arbeidsdokumenter er fase I merket "tilpasningsbygget". Restaurering og tekniske og driftsmessige investeringer er ferdigstilt i 2003.

Prosjektets hoveddel (fase II), som er planlagt å strekke seg over perioden 2004 til 2011, har fått betegnelsen "Det historiske huset". Det er utarbeidet flere dokumenter som omhandler Tolleroddens interiører, mennesker, og restaureringsbeskrivelser. Stiftelsens styre har vedtatt en helhetlig plan for restaureringen. En del bygningstekniske og antikvariske beslutninger vil bli tatt underveis, da praksis viser at det stadig dukker opp nye funn fra blant annet barokktiden og framover som må dokumenteres og forvaltes. Status i restaureringen se punkt 4.1.

ARKIV OG DOKUMENTASJON: Det er startet et arbeid med arkivering av tidligere saksbehandling og dokumenterte aktiviteter. Dette arbeidet fortsatte i hele 2008.

Løpende registrering og dokumentasjon av bygningsdeler som tas ned, lagres eller gjenbrukes. Dette gjøres etter løpende vurdering av restaureringsansvarlig ved merking og bildedokumentasjon. Loftet er det området hvor bygningsarkivet utvikles.

Det utvikles en restaureringslogg som er tilgjengelig elektronisk og i papirutgave i huset.

Stiftelsen har i perioden startet et arbeid med å gi Tolleroddens interiører og kyststrandsone miljø og liv. Hovedvalgene vil gå i retning av at huset skal kunne fungere som en reise i stilhistorie og andre kulturelle opplevelser sammen med næringsdrift i store deler av første etasje og annen etasje. Det vil bli

tilrettelagt for et større kontorlokale og et kurslokale for utleie i annenetasje. Ulike organisasjoner og Larviks befolkning skal ha mulighet til å nytte huset.

DIALOG MED GRUNNEIER OG VERNEMYNDIGHETER: Uteområdet vil Stiftelsen Tollerodden og Tolleroddens Venner videreutvikle sammen med kommunen til et område med kulturelle aktiviteter i vid forstand. Parken, badeplassen Tollerodden, og et maritimt historisk senter, bør få en vesentlig plass i et slikt framtidsbilde. I beretningsperioden har vi startet et samarbeid med Larvik Museum og Sjøfartsmuseets Venneforening, Havnevesenet, Frithjof II miljøet og næringsinteresser i området. Dette er et delprosjekt om utvikling av historisk havn i Skottebrygga. Noe arbeid kan besluttet og utføres umiddelbart. Stiftelsen ser dette som en viktig start. Det overordnede målet for stiftelsen er å videreutvikle området ut fra en maritim historisk tilnærming. Prosjektet er ønskelig å videreutvikle med arbeidstittel "Kulturpark fra Herregården til Tollerodden", hvor byens unike barokkbygninger, gateelementer, og områdets maritime historie kan tydeliggjøres.

TUNET og OFFENTLIGE TOALETTER i Tolleroddenparken: Stiftelsen Tollerodden og Tolleroddens Venner har med midler fra "kaffekassa" gitt Larvik kommune et solid historisk konsept med tilbakeføring av et av Tolleroddens tidligere uthus. Kommunen har i 2008 nesten ferdigstilt prosjekt uthus og offentlige toaletter. Toalettene ble åpnet ST. Hans aften 2008. Tolleroddenmiljøet har gjennomført historiske undersøkelser, tegnet/rekonstruert et uthus som blir så historisk korrekt som mulig i valg av materialer, farger og stil. Vi har kommet kommunen i møte med å foreslå en samarbeidsavtale om drift. I delprosjekt "tun" gjenstår to vesentlige elementer, inngang fra Kirkestredet og ferdigstillelse av fonten. Fontenen av naturstein og beplantning ble forberett i 2008.

1.3. Prosjektprosess og styringsform

Stiftelsen Tollerodden er prosjektets juridiske og ansvarlige enhet. Styret fungerer både som styre for virksomheten, og som styringsgruppe for prosjektets helhet og enkeltdeler.

Styret er et arbeidende styre som forbereder saker og administrerer prosjektet.

Styret har oppnevnt en byggekomité. Dens fullmakter er nedfelt i eget styrevedtak. Stiftelsens leder eller nestleder møter på komitémøtene.

Byggekomiteen fungerer som saksforberedende organ for stiftelsen, men har beslutningsfullmakter av bygningsteknisk og teknisk karakter innenfor vedtatt prosjektplan, restaureringsplan, og årlige budsjetter.

Prosjektet kjøper prosjektledelse, prosjekterings-, håndverksmessig-, teknisk-, og restaureringsfaglig kompetanse. Styreleder inngår avtaler og tegner rammeavtaler sammen med nestleder. Avtalene inngås med ulike personer og firmaer etter råd fra byggekomiteen. Avtalene er tidsavgrenset. Styret har, på oppgavebestemt timebasis (styrevedtak sak 166 /08), engasjert styreleders enmannsfirma til nødvendig prosjektledelse. Leder honoreres også delvis for utforming og oppfølging av blant annet søknader og bestemte utviklingsoppgaver. Dette for å holde tempo i prosjektet, ivareta kvaliteten i finansieringsarbeidet, og få best mulig ressursutnyttelse. Prosjektet blir stadig mer komplisert, og må på flere områder profesjonaliseres for å holde antikvariske og andre kvalitetsmessige krav (se punkt 3.1 og vedlegg I).

Styret oppnevnte også i 2008 en "hus - og arrangementkomité" som holder tråden i prosjektet " hus i bruk under restaurering". I huskomiteen er oppnevnt personer fra både Tolleroddens Venner og Stiftelsen Tollerodden.

2. Hovedbidragsytere 2008, finansieringssituasjonen

Prosjektet finansieres i hovedsak ved at stiftelsen søker legater, stiftelser, private, og offentlige utlyste midler til kulturelle formål. Vi har løpende samtaler med virksomheter i privat sektor som bærer frukter.

Ved årets utløp er 70- 80 % av det historiske huset finansiert. Styret har fortsatt finansieringsarbeidet som en av sine hovedprioriteter. Kravet om partsfinansiering (privat, offentlig og kommunal) i statlige fond har vært en av prosjektets mest kritiske faktorer da vi ikke har hatt noen kommunale garantier. I 2007 ble prosjektet lagt inn i kommunens langtidsbudsjett for inneværende kommunestyreperiode. Dette gir en forutsigbarhet som gir styret et godt utgangspunkt for videre

finansiering. Egeninnsatsen på vel 30 % for tredje år på rad viser prosjektets soliditet. Solide donasjoner fra Sparebankstiftelsen DnB NOR og Stiftelsen UNI, som er aktører i det private markedet, har også i 2008 gitt finansieringen et godt økonomisk fundament. Vestfold fylkeskommunes Regionale utviklingsfond har gitt oss en etterlengtet startkapital til å starte arbeidet med næringsarealet i husets annen etasje. Midlene ble realisert i 2008.

I perioden 2006 bevilget Sparebankstiftelsen DnB NOR yttligere en million kroner, Disse gir oss store muligheter til å starte arbeidet i vårt mest kompliserte og største barokkrom. Tilsagnsbrevet sier " *.... Dette gjør vi fordi vi oppfatter prosjektet som svært bra drevet og som en oppmuntring til en imponerende dugnadsgjeng. Vi ser at det er viktig med kontinuitet i restaureringsarbeidet, og gjør derfor et sjeldent vedtak ved å bevilge ytterligere midler til et prosjekt vi tidligere har vært inne med betydelige midler i.* "

Midlene er realisert i 2007, deler av det avtalte delprosjekt er gjennomført i 2008.

NIKU (Norsk institutt for kulturminneforskning) gjennomførte grundige undersøkelser av rom 110. . Barokk- takets kvaliteter er grundig dokumentert i NIKUS rapport nr.30/2007. Vi har søkt, men ikke nådd opp i Kulturminnefondets prioriteringer med vårt unike antikke barokktak i midtstuen, på tross av at både kommunal finansiering, egeninnsats, og private midler er på plass. Søknaden var ment å dekke i underkant av 30 % av totalkostnaden på 1,4 mill. Stiftelsen har påklaget avslaget til Miljøverndepartementet og fått uforbeholdent medhold i klagen. Kulturminnefondets styre vil behandle saken igjen i januar 2009.

BM. Carlsen Fritzøe Handel, Byggmakker og Fritzøe Engros har i 2008 bidratt med en anselig sum til bygningsmaterialer og utstyr.

Et kulturminne som Tollerodden som er allmenntilgjengelig, er ikke berettiget momsrefusjon, noe som svir hardt når momsavgiften på alle bygningsmessige tjenester øker. **Så langt i prosjektet har vi betalt mer enn 2,9 millioner til staten av hardt inntjente midler og gaver fra både offentlige og private institusjoner.**

2.1 Styrket egenkapital

I tråd med revisors anbefalinger føres regnskapet slik at egenkapitalen framkommer direkte. Egenkapitalen har i perioden økt fra kr 11 420 833 til 12 721 - (anskaffelsesverdi) se regnskapsførte investeringer (vedlegg II). I tillegg er dokumentert egeninnsats i perioden i form av dugnadsarbeid og gaver på kr. 1009 968. Herav ikke regnskapsført verdi kr. 886 968.- (se vedlegg I)

2.2 Dugnad og gaver

Stiftelsen har mottatt en rekke mindre gaver fra enkeltpersoner og små og mellomstore firmaer. Gavene er gitt i forbindelse med rådgivning, administrasjon, utført arbeid, betydelige rabatter, og rene materielle gaver. I 2008 har Tolleroddens Venner gitt både materielle gaver og pengegaver på kr. 60 000 til restaureringen av huset. St. Hans aftens utlodning gav kr. 10 000.-

Dugnadstimenes verdi er satt til kr. 200 pr. time. Dette er i tråd med det offentliges verdi- tilrådning for egeninnsats. (se vedlegg I),

Det utføres daglig tilsyn med huset enten av Lars Rauan, Per Thorstensen, eller Hilde Borgir.

Dette tilsynet er ikke nedtegnet i gave- og dugnadsdokumentet.

3. Stiftelsens styre

Styret består av fem representanter med personlige varamedlemmer. Larvik kommunes representant velges for kommunestyreperioden. De øvrige medlemmene velges for to år (§ 4 i stiftelsens vedtekter). Det nåværende styret ble valgt 1. januar 2007. Den nye Stiftelsesloven trådte i kraft 1. januar 2005. Alle nye formaliteter er ferdig saksbehandlet fra vår og kommunens side. Stiftelsestilsynet vil behandle saken i 2009.

Styrets sammensetning:

Leder:	Hilde L. Lindhjem Borgir
Nestleder:	Knut Alsaker
Styremedlem	Ulf Walle

Styremedlem/sekretær: Ingjerd Beate Nyhus Larsen, Larvik kommune
Styremedlem: Anne Holmsen

Personlige varamedlemmer etter overstående liste:

Eva M. Kongelf
Odd Stene Møller
Hans Petter Skontorp
Truls Røe, Larvik kommune.
Lisbeth Andreassen

Regnskapsfører: Regnskapskontoret, Torstrands Torg.

Revisor: Telemark kommunerevisjon IKS. Alle protokoller er signerte oversendes revisor løpende for forvaltningsrevisjon.

3.1. Styrets arbeid og fullmakter

Stiftelsens formål og oppgaver er nedfelt i vedtektene:

"§ 2, Formål: Stiftelsens formål er bevaring, restaurering, vedlikehold, og drift av bygningen Kirkestredet 9. Bygningen skal brukes til kultur- og kulturellt virksomhet rettet mot allmennheten".

§ 5: Styrets oppgaver

Styret har ansvar for å drive stiftelsen i henhold til stiftelsens formål og Lov om stiftelser m.m. av 23. mai 1980 (senere revidert).

Forøvrig skal styret:

Forvalte eiendommen i samsvar med stiftelsens formål.

Vedta budsjett for driften.

Fastsette regler og priser for utleie og avgjøre fordeling av leiearealene.

Føre regnskap over stiftelsens eiendeler og gjeld, inntekter og utgifter.

Engasjere personell og gi instruks for deres arbeid.

I 2008 har styret i Stiftelsen Tollerodden hatt seks møter (nummerert 39,40,42,43 og 44).

Saksnummer fra nr. 164 til nr.195, dvs. 31 saker. Vedtaksprotokollene har faste poster med referater utsendt i mellomperioden, referatsaker framlagt i møtet og "hus i bruk"

Stiftelsen Tollerodden er et arbeidende styre som saksforbereder, behandler, og følger opp sakene selv. Det er ingen ansatte, men stiftelsens styre kjøper tjenester etter behov på timebasis. Administrasjon utføres av styreleder, nestleder, og sekretær.

Stiftelsen har i perioden hatt minimalt med administrasjonsutgifter. Det betales ikke ut styrehonorarer. Stiftelsen har journalført dokumenter fra nr. 2165 til og med 2669, dvs. 505 dokumenter i 2008.

Stiftelsen har ingen daglig leder, men de daglige lederoppgavene utføres av stiftelsens styreleder Hilde Borgir vederlagsfritt, som gave, og som dugnadsarbeid. Styret har bestilt bestemte prosjektlederoppgaver av Hilde Borgir som er honorert over hennes enmannsfirma LOOK OUT. I beretningsperioden utgjør det 184 timer som er honorert med kr 82 800.- pluss moms.

3.2 Styret har behandlet 31 saker, her nevnes noen:

Budsjett 2008, årsberetning og regnskap 2007, dugnadsdokument og "hus i bruk" våren og sommeren 2008. Styreleders ansvar og plikter, prosjektorganisering og administrasjon 2008. Endring/ forbedring av restaureringsplanen i annen etasje. Ny lov om stiftelser fra 1.jan 2005, oppdatering av stiftelsens vedtekter, oversendelse til Larvik kommune. Produksjon av velurtapet til sengekammerset, manglende framdrift fra produsent. Stiftelsen Tolleroddens eierinteresser i utviklingen av indre havn. Videreføring av forsikringsavtale med KLP- Skadeforsikring. Formannskapetets innstilling til budsjett. Tollerodden ble forsøkt strøket fra kommunens tilskudd for 2009. Revisjon av hjemmesidene Tollerodden.no, Konservering av barokkdekoren i rom 110, IKT rutiner, alkoholomsetting og prosjektering/ prisfastsetting av restarbeidene i huset.

Stiftelsen har i perioden hatt besøk blant annet av fagansvarlig i Norsk Kulturminnefond Einar Engen. I forbindelse med Larvik Barokk besøkte Norsk Barokkorkester med Bjarte Eike og fylkesordfører Per-Edvin Johansen Barokkaftenen på Tollerodden.

Det har vært 1245 besøkende på **guidet husvandring** i løpet av året. Det er en økning på ca. 5 % fra 2007. I tillegg kommer visninger for lag og foreninger.

3.3 Bygg- og restaureringskomité

Komiteen har bestått av: Per Thorstensen (leder), Kåre Sandboe (sekretær), og Solveig Herre. Restaureringsansvarlig Finn Christiansen innkalles til møtene. Hilde Borgir møter som styrets representant uten stemmerett, men med informasjons- og oppfølgingsplikt.

3.4 Promotering, kulturelle og pedagogiske aktiviteter.

Styrets arbeid med promotering har ført til inntektsbringende arrangementer med stort innslag av dugnad: St. Hans aften 23.juni 2008 var det 2400 personer i parken, Sommeråpent hus med enkel kafé (25 dager) og noen private historiske aftener.

Festspilldirektør Svein Eriksen i Vestfoldfestspillene og Larvik Barokk hadde festspillarrangementer sammen med Tollerodden, Larvik Museum, og Musikkens Venner. Den tillyste barokkaften med historisk måltid ble gjennomført med fullt hus (75 gjester). Årets kulturminnedag satte Larvik Hagelag og Tolleroddens venner historiske hager og parker på dagsordenen. 250 besøkende. Under kulturnatten 8. november kom over 400 personer. Det var også et stort arrangement inne og ute da tunets julegran ble tent. Langt over 100 barn gjestet oss. Promoteringen har vært gjennomført av medlemmer av Tolleroddens Venner, Frithjofs Venner, og medlemmer av stiftelsens styre.

Våren 2008 gjennomførte dugnadsvertene Per Thorstensen "Arkitektur i Kirkestredet, Tollerodden, og innføring i gamle håndverksteknikker" for 500 femteklassinger for kulturskrinprosjektet i Larvik kommune. Colin Archerdagene ble besøkt av 12 CA båter (originale og kopier). Befolkningens oppslutning om parkaften var også god.

Mange frivillige foreninger og private benytter lokalene. Vi har også hatt besøk av flere elevgrupper fra Thor Heyerdahl videregående skole, Færder videregående skole, og Høgskolen i Vestfold. Sidebyggets annetasje blir brukt av venneforeningen og Stiftelsen Tollerodden og Frithjofs Venner til kontor og klubblokale. Andre foreninger benytter også lokalene.

3.5 Antikvariske og tekniske kontrollarbeider

De antikvariske kontrollarbeidene blir utført fortløpende av restaureringskonsulent og arkitekt Finn Christiansen, Porsgrunn. Tekniske og bygningsmessige kontroller blir utført i samarbeid med Per Thorstensen og Hilde Borgir. Deler av arbeidet er honorert som næringsinntekt.

3.6 Pressedekning og markedsføring av prosjektet

I meldingsperioden har prosjektets markedsføring i hovedsak bestått av åpne dager i forbindelse med ulike arrangementer og Kulturskrinet. Stiftelsen har sammen med Larvik Museene utgitt en brosjyre om Colin Archer på engelsk. Det har vært flere artikler/reportasjer i lokalavisa om ulike arrangementer og blest rundt donasjoner og kommunens budsjett. Framdrift og funn har også fått bred omtale.

Colin Archer-dagen og St. Hans fikk god pressedekning over hele fylket, både i aviser og på TV.

Årets Barokkaften ble sendt i direkte overføring av NRK radio, Østafjells og TV vestfold.

I magasinet BØK skrev forfatter Ingvar Ambjørnsen en story: Dager og netter på Tollerodden!

4. Prosjekterings- og restaureringsplaner

Det er i meldingsperioden utarbeidet en revidert helhetlig restaureringsplan for i 2. etasje. Restaureringsloggen for 2008 er oppdatert av restaureringsansvarlig Finn Christiansen. Det er også utarbeidet en konkret rekonstruksjon - og restaureringsplan med kostnadsoverslag for Framrommet. NIKU har på bakgrunn av rapport nr. 30 laget et kostnadsoverslag for konserveringsarbeidet.

Status prosjektering: Byggekomiteen har prosjektert, planlagt og prioritert de videre (restarbeider) arbeider. Det er utarbeidet et kostnadsoverslag over restarbeider. Synliggjort i 16 ulike prosjektelementer.

Arkitekten/restaureringsansvarlig har i samråd med komiteen fulgt opp med de nødvendige tegninger. Han har også tegnet og beregnet behovet for gjenstående listverk. Det er innhentet tre anbud. Et er valgt.

4.1 Byggekomiteens virksomhet og restaureringsarbeidets framdrift

Komiteen har hatt åtte møter og behandlet 66 saker. Det har også vært befaringer og annen kontakt mellom møtene. I beretningsperioden har styret valgt å fortsette med arbeider i "Framrommet" (rom 107), Midtstuen (rom 110), trappegangen og tilstøtende små rom i 2. Etg. Det er lagt nye gulv i forkontor og på loftet. Det er også prosjektert og tegnet nye løsninger i 2. Etg. Ny-isolerte gulv er lagt i minikjøkken, toalett og garderobe mot kursrom.

I Marys stue i sidebygningen måtte en gulvbjelke skiftet ut og gulvet repareres.

Samtidig ble hele gulvet malt/ ådret/ lakkert.

I rom 102 Archersalongen er ovnen fra NES / Ulefoss jernverk kopiert, montert og klar til bruk. Kopi er laget på Ulefoss Jernverk av en ovn (fra Nes Jernverk ca.1830). Ovnen er autentisk med ovnen familien Archer hadde i sin dagstue. Veggene er fernissert med foreløpig ett strøk for å beskytte limfargen i tapetet.

I rom er 107 Framrommet taket utbedret. I den store åpningen etter den gamle pipen måtte det skjøtes inn et nytt stykke i en bærende takbjelke, og legges nytt borddekke.

I vegg mot rom 104 Sengekammerset er en døråpning blendet og den gamle gjenåpnet.

I rom 110 Midtstuen hadde nedbøyningen på undersiden av takbjelkene blitt hugget bort, som en avretting den gang himlingen ble etablert. Alle bjelkene måtte nå høvles slette og pålimes et bord, for deretter igjen å høvles tilbake til den tidligere fasong. Dette for at restaureringen av barokkdekoren kunne bli korrekt også på bjelkesidene. Et krevende arbeid!

Nytt gulv er lagt med brede bord i fulle lengder, og isolert så godt som mulig. Deretter er det slipt og lutet og mettet med grønnsåpe.

En "**Fritzøe vindovn af støbejern**" Laurvig 1725 er kjøpt på auksjon hos Brun-Rasmussen i København. Ovnen er montert på plass. Brannmuren er rensket, pusset og kalket. Ovnsrørets innføring i pipen er godkjent av branntilsynet. Under ovnen er det murt en platting av gammel hollandsk teglstein, lagt i fiskebensmønster og med en omramning av tre.

For å kunne gi et tilbud på restaureringen av dekoren i taket har NIKU utført et prøvefelt. Anbud på arbeidet ble levert i desember sammen med en metode-rapport.

I rom 208, trappegangen i 2.etasje, og de tilliggende smårom 207 - 211 er gulvet lagt med nytt bjelkelag og isolasjon. Elektriker og rørlegger la ned sine ledninger. Branntilsynet har godkjent inspeksjonsluker i gulvet på tekjøkkenet og i kottet.

Veggene er bygd ferdig med bindingsverk og delvis med panel.

Under vegg mot rom 213 Møterom er det lagt en drager som understøtter bjelkelagene.

Rom 203 Forkontor (over rom 110 Midtstuen) ble revet og ryddet, og gammel leire i gulvet ble måkt og støvsugd bort. Det var noe råte i tømmeret i ytterveggen mot nord og i tilstøtende takstol. Alt råttent trevirke ble skiftet ut.

For å unngå skader på himlingsdekoren i Midtstuen pga. bevegelse i bjelkelaget, og for å forbedre lydisolasjonen mellom etasjene, er det i rom 203 lagt ut et helt nytt bærende bjelkelag. Det spenner fra midtveggen til en ny plassbygd gitterdrager langs ytterveggen, uten å berøre det gamle gulvet. Dette er isolert, og nye gulvbord er lagt. Elektrisitet og rør til tåkeanlegget er også klare her.

5. Samarbeidspartnere

I meldingsperioden har samarbeidet med Larvik Museum, stiftelsen, og venneforeningen til Frithjof II, Larvik Bys Vel, Tolleroddens Venner, Redningsselskapets sekretariat, Larvik Turistkontor, Heyerdahl Instituttet, Vestfoldfestspillene, og Frammuseet, vært av meget stor verdi. Synergien av samarbeidet mellom ulike aktører er av vesentlig betydning for miljøet rundt prosjektet, og for å gi prosjektet en lokal, regional, og nasjonal status.

Samtaler med Larvik havnevesen og Larvik kommune om utvikling av ute område fortsetter.

Uthuset med toaletter og lagerrom ble nesten fullført av kommunen før sommeren.

6. Økonomi og økt egenkapital i perioden 2001-2008

I 2002 gjennomførte stiftelsen hovedtyngden av restaureringsprosjekts del I. Denne aktiviteten økte virksomhetens egenkapital med kr. 2 245 294, som igjen økte prosjektets egenkapital totalt til kr 3 352 617. Egeninnsatsen i 2001 og 2002, dokumentert i eget gave- og dugnadsdokument, utgjorde en verdi i tillegg på kr. 851 448.

I 2003 økte virksomhetens verdi med kr. 1 384 202 til kr. 4 736 819 pluss en egeninnsats i 2003 på kr. 724 781. I 2004 økte egenkapitalen til kr. 6 099 991.- pluss gave- og dugnadsdokument for 2004 som utgjør en verdi på kr. 670 913.

I 2005 økte virksomhetens bokførte verdi med kr. 6 099 991 til kr. 10 002 892 pluss gave- og dugnadsdokument for 2005 som utgjør en verdi på kr. 801 379.

I 2006 økte virksomhetens bokførte verdi til kr. 10 731 996 pluss et gave - og dugnadsdokument som utgjør en verdi på kr. 878 483

I 2007 økte virksomhetens bokførte eiendeler til kr. 12 792 466 pluss et gave - og dugnadsdokument som utgjør en verdi på kr. 900 350.- . I 2008 økte bokført eiendeler til kr 14 152 768.- pluss et gave - og dugnadsdokument som utgjør en verdi på krone 886 968.- (dokumentasjonen blir i sin helhet vedlagt denne meldingen).

Samlet egeninnsats som ikke er regnskapsmessig bokført til og med perioden 2008 er på kr. 5 678 322.- Til sammen viser virksomheten en reell verdi på kr. 19 831 090. (nittenmillionerottehundredeogtrentiennullhundreognittikroner).

6.1 Prosessøkonomi

Et så stort prosjekt, som i vesentlig grad lever av frivillighet, søknader, ventetid på mulige bevilgninger og ikke-bevilgninger, krever en høy oppmerksomhet på likviditetsstrømmen.

Uten Larvik kommunes "frie" midler ville likviditetssituasjonen blitt uholdbar. Som i all kompetanseomsetning er alle tjenester momsbelagt. 25 % av alle bidrag i 2008 går direkte tilbake til staten. Med en solid donasjon fra Sparebankfondet DnB NOR tildelt i 2006 (realiseres i 2007/8/9), tilskudd fra Vestfold Fylkeskommune og Larvik kommune, sammen med en konsolidert gjeng av ildsjeler, kan de fleste av de planlagte antikvariske arbeidene som er i gang fortsette.

Prosjektet har i perioden ikke faste ansatte, heller ikke en daglig leder, og har dermed minimale arbeidsgiverforpliktelser. De fleste tjenester er kjøpt på timebasis.

Regnskapet ligger ved i sin helhet sammen med revisors beretning. Ved årsskiftet har stiftelsen omløpsmidler på kr. 1 431 526.-. Nettoinntektene på temporære promoteringsaktiviteter og temporære leieutgifter er ført som inntekter. Anleggsmidlene er pålydende kr. 12 721 241.-, en økning på kr. 1 300 358.- Årets overskudd er i sin helhet lagt til egenkapitalen.

Stiftelsen Tolleroddens årsmelding 2008.

Hilde L. Lindhjem Borgir
Leder

Knut Alsaker
Nestleder

Ulf Walle
Styremedlem

Inngjerd Beate Nyhus Larsen
Styremedlem og Sekretær

Anne Holmsen
Styremedlem

KURMINNEPROSJEKT TOLLERODDEN I LARVIK - INNSATSVURDERING, reell

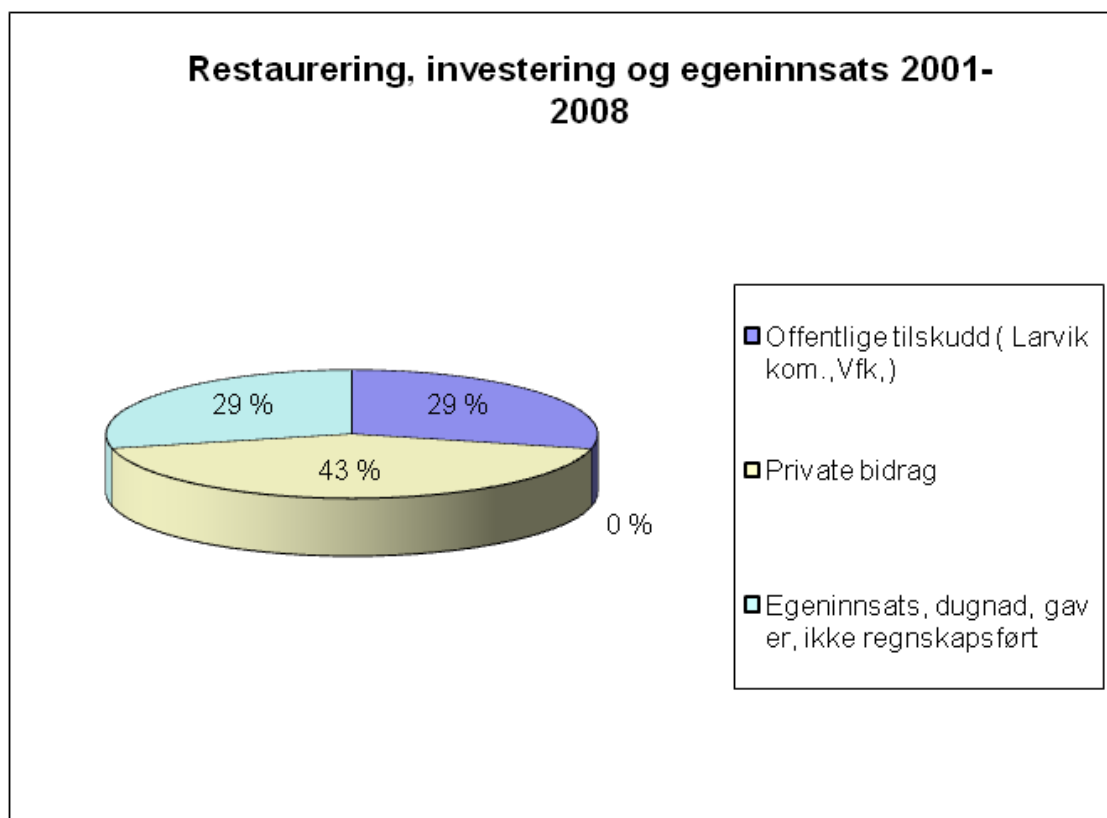
2006 -2008 ETTER BUDSJETT OG BEVILGEDE MIDLER

Offentlige tilskudd (Larvik kom.,Vfk,Riksantikvar)	kr	5 700 000,00
Private bidrag	kr	8 454 000,00
Egeninnsats, dugnad, gaver, ikke regnskapsført	kr	5 678 000,00

Sum bidrag 2001 - 2008 **kr 19 832 000,00**

Resterende finansieringsbehov ca 5-6 millioner kroner,
under forutsetningen at egeninnsatsen fortsetter med samme andel som nå.
Og at Larvik kommune følger sin strategiplan fram mot 2012

NB: EGENINNSATSEN BEREGNES I ANTALL DUGNADSTIMER FØRT I DOKUMENTERT DUGNADSLØGG
OG VERDISATT UT FRA
RIKSANTIKVARENS OG MILJØVERNDEPARTEMENTETS TIMESATS PÅ KR. 200.- PR. TIME.

Følgende firmaer er med i restaureringsarbeidet på Tollerodden 2008:

Prosjektledelse, bestilte oppgaver ved styrevedtak: Hilde Borgir, honoreres ved LOOK OUT.

Restaureringsansvarlig: Arkitekt Finn Christiansen, Porsgrunn

Murermester: Georg Thorstensen & Sønn. Larvik

Restaureringssnekker: Lars Raun, Larvik

Byggmester: Tor Johannesen, Larvik

Murmester: Jan Eide, Larvik

Dekormaler: Kai Tjønneng, Porsgrunn

Maler og dekormaler: Tore Amundsen, Porsgrunn

El-konsulent : Norconsult AS, Larvik

Håndtrykte tapeter: Christiania Tapetverksted, Victoria Brand, Jeløya

Bygningsdeler: Fritzøe Handel og Byggmakker Fritzøe

Ventilasjon: Ventilasjonsbygg AS, Larvik

El-installatør: Simens / Alf A. Andersen, Larvik

Blikkenslager: Gravdal Blikkenslagerverksted A/S, Larvik

Glassmester: Harald S. Odberg, Larvik

VVS /sanitær: Gustavsen VVS A/S , Larvik

NIKU ved konservator Britt Heggenhaug og Edvin